

ANVENDELSE AF TVANG I
PSYKIATRIEN 2009

2011

April 2011

Resumé

Tabeller med tal for anvendelse af tvang i psykiatrien 2009 bliver offentliggjort på Sundhedsstyrelsens hjemmeside under Sundhedsdata primo maj 2011. Offentliggørelsen koordineres med Indenrigs og Sundhedsministeriet

Det ses af nøgletallene at hver femte patient indlagt på en psykiatrisk afdeling bliver omfattet af én eller flere tvangsforanstaltninger. – Dette niveau har været stabilt over en årrække.

Tvang kan være nødvendigt for at beskytte patienter med en psykisk lidelse, som er til fare for sig selv eller andre.

Der arbejdes fortsat på at reducere anvendelse af tvang i psykiatrien samt sikre god kvalitet når tvang anvendes, bl.a. i relation til en række satspuljeprojekter mv.

Sundhedsstyrelsen planlægger i 2011 at offentliggøre 2010 tal for anvendelse af tvang.

Anvendelse af tvangsforanstaltninger på psykiatriske afdelinger*

Tvangsforanstaltning	Antal indlagte personer på psykiatriske afdelinger	Antal personer berørt af tvang	Antal tvangsforanstaltninger	Andel psykiatriske patienter berørt af tvang
Frihedsberøvelser	•	4 392	5 910	•
Tvangsbehandlinger	•	848	**	•
Fiksering og/eller fysisk magt	•	3 188	23 683***	•
Beskyttelsesforanstaltninger	•	254	349	•
2009	26 014	5 551	29 942	21,3 pct.
2008	24 311	5 324	27 192	21,9 pct.
2007	24 129	5 125	24 629	21,2 pct.
2006	24 308	5 161	24 762	21,2 pct.
2005	24 501	5 138	23 150	21,0 pct.
2004	24 872	4 971	20 436	20,0 pct.
2003	25 291	5 061	22 363	20,0 pct.
2002	25 199	5 182	22 759	20,6 pct.
2001	25 132	5 496	22 097	21,9 pct.
2000	24 785	4 995	23 894	20,2 pct.

* Opgjort 24. marts 2011

** Antal påbegyndte tvangsbehandlingsforløb kan ses i særskilt tabel

*** Inklusive Sikringsafdelingen i Nykøbing Sj.

Metode

Sundhedsstyrelsen modtager løbende indberetninger om anvendelse af tvang på de psykiatriske afdelinger elektronisk. De indberettede data danner grundlaget for de årlige udgivelser fra Sundhedsstyrelsen.

Indberetningernes data indgår endvidere som baggrundsviden i forhold til overvågningen af anvendelsen af tvang i psykiatrien.

Persontællingen: I alle persontabeller medregnes, ud over personer over for hvem foranstaltningen er påbegyndt i 2009, også personer hvor tvangsforanstaltningen er påbegyndt før 2009 og som er ophørt i 2009

Indhold

- Bilag 1: Frihedsberøvelser**
- Bilag 2: Tvangsbehandlinger**
- Bilag 3: Fikseringer og anden fysisk magt**
- Bilag 4: Beskyttelsesforanstaltninger**

Bilag 1:

Antal frihedsberøvede personer

	Tvangsindlagte	Tvangstilbageholdte	Frihedsberøvede i alt
2009	2 648	2 242	4 392
2008	2 456	2 145	4 134
2007	2 226	2 187	3 981
2006	2 236	2 078	3 926
2005	2 115	2 110	3 849
2004	2 058	2 045	3 733
2003	1 771	2 012	3 468
2002	1 753	2 038	3 507

Antal iværksatte frihedsberøvelser

	Tvangsindlæggelser	Tvangstilbageholdelser	Frihedsberøvelser i alt
2009	3 106	2 804	5 910
2008	2 782	2 708	5 490
2007	2 476	2 657	5 133
2006	2 491	2 580	5 071
2005	2 350	2 583	4 933
2004	2 258	2 458	4 716
2003	2 035	2 638	4 673
2002	1 980	2 579	4 559

Bilag 2

Antal tvangsbehandlede personer

	Medicinering	ECT	Ernæring	Af legemlig lidelse	I alt
2009	583	84	48	212	848
2008	562	89	78	184	821
2007	526	72	49	157	736
2006	543	85	55	153	765
2005	518	90	44	133	734
2004	487	83	46	143	714
2003	456	80	67	131	667
2002	530	76	46	130	722

Antal tvangsbehandlingsforløb

	Medicinering	ECT	Ernæring	Af legemlig lidelse	I alt
2009	686	90	59	252	1 087
2008	685	97	85	220	1 087
2007	664	89	69	207	1 029
2006	676	95	73	191	1 035
2005	619	103	74	184	980
2004	672	93	63	175	1 003

Bilag 3

Antal personer omfattet af fiksering og/eller fysisk magt

	Bælte	Remme	Handsker	Fastholden	Aflåsning af døre i afd.	Beroligende medicin	Personlig skærmning	I alt
2009	1 940	1 177	5	942	574	1 832	108	3 188
2008	1 913	1 108	1	986	576	1 787	112	3 156
2007	1 783	993	5	953	575	1 583	113	2 914
2006	1 753	962	6	1 104	529	1 629	•	2 949
2005	1 770	964	8	1 184	625	1 548	.	2 973
2004	1 749	800	2	1 119	521	1 144	.	2 882
2003	1 770	857	4	1 134	600	1 480	.	2 956
2002	1 943	888	7	1 158	623	1 496	.	3 116

Sikringsafdelingen i Nykøbing Sj. indgår ikke i tabellen

Antallet af fikseringer og/eller fysisk magtanvendelse

	Bælte	Remme	Handsker	Fastholden	Aflåsning af døre i afd.	Beroligende medicin	Personlig skærmning	I alt
2009	5 960	2 959	5	2 247	799	5 876	122	17 968
2008	5 946	3 357	4	2 350	933	6 810	136	19 521
2007	6 155	2 913	5	2 938	1 060	5 249	144	18 452
2006	6 475	3 212	13	3 045	645	5 394	•	17 886
2005	5 877	2 185	14	3 681	839	4 622	•	17 614
2004	5 132	2 173	9	3 790	711	4 047	•	14 862
2003	6 756	2 369	8	2 963	835	3 917	•	16 848
2002	6 722	2 149	7	3 451	919	3 903	.	17 323

Sikringsafdelingen i Nykøbing Sj. indgår ikke i tabellen

Varighed af bæltefikseringer påbegyndt i hvert kalenderår

Varighed	Antal i 2005	Antal i 2006	Antal i 2007	Antal i 2008	Antal i 2009
	Rev. 2011	Rev. 2011	Rev. 2011	Rev. 2011	Rev. 2011
<1 time	347	526	521	426	413
1-<2 timer	636	792	697	467	552
2-<3 timer	455	610	532	414	430
3-<4 timer	349	399	380	339	330
4-<5 timer	271	298	256	330	265
5-<6 timer	239	261	240	245	211
6-<7 timer	178	214	189	197	208
7-<8 timer	172	201	195	178	225
8-<9 timer	185	183	165	174	197
9-<10 timer	168	161	170	169	205
10-<11 timer	174	164	182	147	169
11-<12 timer	168	150	175	161	157
12-<24 timer	1198	1193	1193	1325	1235
1-<2 døgn	607	611	684	723	720
Antal fikseringer op til 48 timer	5 147	5 763	5 579	5 295	5 317
2-<3 døgn	227	245	229	230	224
3 døgn og derover	453	451	352	413	417
Antal fikseringer over 48 timers varighed	680	696	581	643	641
Antal fikseringer I alt	5 827	6 459	6 160	5 938	5 958**

Eksklusive patienter indlagt på Sikringsafdelingen i Nykøbing Sj.

** To fikseringer i 2009 indgår ikke i denne tabel, da indberetningerne ved en fejl mangler ophørsdato og klokkeslæt

Bilag 4

Antal personer omfattet af beskyttelsesfikseringer/-foranstaltninger

	Stofbælte- fikseringer	Andet	Personlige alarm- og pejlesystemer	Særlige dørlåse	I alt
2009	229	0	21	35	254
2008	237	40	1	36	277
2007	196	37	.	32	248
2006	198	63	.	9	264
2005	264	60	-	-	323
2004	354	75	-	-	419
2003	358	78	-	-	425
2002	395	70	-	-	477

Antallet af beskyttelsesfikseringer/-foranstaltninger iværksat

	Stofbælte- fikseringer	Andet	Personlige alarm- og pejlesystemer	Særlige dørlåse	I alt
2009	288	0	20	41	349
2008	296	42	1	39	378
2007	258	45	.	37	340
2006	245	63	.	12	352
2005	322	64	-	-	459
2004	442	84	-	-	594
2003	468	90	-	-	622
2002	507	77	-	-	655